

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v sredo 21. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Črne bukve kmečkega stanu.

(Dalje.)

11. Urugvaj.

Urugvajska država (ljudovlada) meri 178.700 km² in ima 793.000 prebivalcev, torej 4,4 na 1 km². Ta najmanjši država mej južnoameriškimi je vendar velikega pomena za evropsko poljedelstvo. Zemljo ima zelo rodovitno, podnebje ugodno; najvišji hrib je komaj 500 m nad morsk gladino. Skoraj od vseh strani jo obdaja plovno vodovje, železnice (l. 1892) 1567 km.

Dosedaj se peča večinoma z živinorejo. Večinoma vsa zemlja je že razdeljena. Leta 1892 je bilo 21.324 poljedelcev, katerih polovica je obdelovala na lastnih zemljiščih. Živinoreja se je zelo naglo razširjala. Leta 1852 je bilo v Urugvaju samo 3,8 milijonov glav živine, mej njimi 1,8 milijonov govedij; leta 1886 pa 23,9 milijonov glav, mej njimi 5,5 milijonov govedij.

Če primerjamo število urugvajske živine leta 1886 s številom v drugih državah, vidimo te-le podatke. Na 1000 prebivalcev so imele naslednje države:

	Govedi	Konj
Urugvaj	13.576	960
Argentinijska	5.464	1868
Nemško	375	80
Španjsko	185	43
Francosko	307	77
Laško	130	37
Vel. Britanija	292	86

Kranjska je imela ob tem času na 1000 prebivalcev 469 govedij in 46 konj.

Urugvajska živina je vsled velike množice tudi čudovito po ceni. Leta 1886 je stal jeden vol 10 dolarjev, krava 5 dolarjev, konj 8 dol., prešič 5 dolarjev in ovca 60 centov. Te cene nas spo-

minjajo srednjega veka pri nas. Ako se zboljšajo prevozne razmere, da bi voznina v Evropo mnogo manj stala nego sedaj, potem nas bodo urugvajski živinorejci s svojim tekmovanjem uničili. Vlansko leto se nam je jelo uvažati avstralsko meso in to je vzbudilo velik strah po naših krajih. Toda ceneje nego Urugvajci tudi Avstranci ne morejo rediti svoje živine.

Za Evropo je tudi to še sreča, da Urugvajci dozda še lahko prodajo meso svoje živine v južni Ameriki sami in torej do zadnjega časa še niso iskali trgov v Evropi. Živinorejci spravljajo svoje pridelke na razne načine v denar. Nekaj izvažajo živo živino, nekaj je pokoljejo doma. Z mesa delajo »Liebigov-ekstrakt« (vzlasti v Fray-Bentos-u), ali je razsekajo na tenke kose, je osolé in posušé na solncu (tako meso se imenuje »Charqui« ali »Tassajo«), ali pa je v ledu shranjeno izvažajo. Tassajo se sploh ne prodaja v Evropo, pač pa je zadnji čas že mnogo svežega mesa in živih živalij jadralo proti Londonu.

Ko se torej živinoreja še pomnoži in ko se zmanjšajo prevozni troški, bodo imeli evropski živinorejci v Urugvajcih hude nasprotnike.

Poleg živinoreje se pa brez dvojbe dvigne tudi samo v montvidski, kanelonski in kolonski pokrajini nekaj razvito poljedelstvo in urugvajska pšenica bo važen činitelj na evropskem žitnem trgu.

Že sedaj smemo reči, da izvažajo dežele z južnim podnebjem več nego severne. Zvezne države ne narekavajo že več žitne cene, marveč južna Amerika in Indija, ki pridelujeta še z manjšimi proizvodnimi troški. O Indiji se trdi, da stane poljedelca buchel pšenice 35 centov; več ne stane tudi v južni Ameriki.

In pri vsem tem je najbolj čudno, da so n. pr. v Urugvaju dninarji zelo dobro plačani: navadni dninarji po 2—2,30 gld. na dan; zidarji po 3

do 5 gld.; poljedelski delavci po 30—33 gld. na mesec s hrano in stanovanjem vred; možki posli po 40—50 gld. na mesec, ženski po 30—40 gld.

Država, kjer so take plače možne, ima brez dvojbe še silen razvoj pred seboj.

Uprav zato smo izmed južnoameriških držav opisali dve, ker nam pričata, kako v čistem kapitalističnem duhu osnovano poljedelstvo in živinoreja škodljivo vpliva na svetovni trg in povspesuje propad kmečkega stanu tudi pri nas.

(Dalje sledi.)

Mažari silijo na Hrvatsko.

Mažarski šovinizem nima nobenih mej. Vsakemu Mažaru je v cepljeno v glavo že od mladosti, da se proteže od Karpat pa do jadranskega morja mažarska država naseljena z mažarskim narodom. Ali do zdaj še to ni in tudi ne bo, ako Bog da Slovanom vztrajnosti. Vendar pa hoče Mažar narediti si most do morja na jugu kakor Nemec na severju. Sredstva za to so obema jednaka. Pri nas na Hrvastkem so začeli z naselbinami mažarskimi, deloma po velikih posestih, deloma pa po mestih, kamor se pošiljajo mažarski činovniki in delavci. Po Slavoniji so že cele šole, za katere se zanima celo ogerski minister za bogočastje in uk, če tudi ne spadajo pod njegovo oblast. V kratkem pa dobi tudi Zagreb mažarsko šolo. Poslopje je že postavljeno poleg novega kolo-dvora, kjer stanuje tudi največ mažarskih družin iz bližnje delavnice za železniške vagone in stroje. Ta delavnica se je tudi odprla pod pogodbo, da dobé delavci svojo šolo. Mesto hrvatskih je pa ogerska vlada namestila semkaj le mažarske delavce. In tako je naravno tudi šola mažarska. Koliko upitja bi bilo, ko bi Hrvati zahtevali svojo šolo kje na Ogerskem! Najbolji dokaz je mesto Reka, kjer ne dovolijo nobene hrvatske šole, če tudi je prebivalstvo večidel hrvatsko. Koliko upitja je bilo na Dunaju, ko so

LISTEK

Časnikarski dninar.

Gospod vrednik, stavim z Vami — recimo — za pipo tobaka, pravega turškega, da Vi še ne poznate raznih časnikarskih težakov in dninarjev. Domišljal sem si i jaz, da imam nekaj pregleda čez armado peresnih junakov, ki se trudijo od jutra do mraka, da ustrezajo svojim čitateljem, ko bi to sploh kedaj bilo mogoče; in vender, takega „specijalista“ da rabim besedo svojega višavskega prijatelja, še nisem našel v nobeni stroki. Poslušajte in potem strmeč sodite!

Jaz sem jeden onih idealnih bedakov, ki sestavljajo galerijo slik vseh onih narodnjakov, ki so kedaj pili na zdravje vseh Slovencev; kupujem vse knjige slovenske od „Pratike“ do prvega „leposlovnega in znanstvenega lista“, odkrivam vse vsakemu, o katerem vem, da voli narodnega kandidata i. t. d. Naravno je torej, da sem hotel pomnožiti svojo zbirko slik „narodnih“ mož tudi s podobo vrlega in vzornega narodnjaka, ki je napisal že na stotine navdušenih, narodnega ognja polnih člankov za „Narodno trobento“. Spoznati sem hotel moža, ki v tihi samoti, nesebično in požrtvovalno deluje za

ljubljeni narod slovenski, stisniti mu ponižno roko, navdušiti se za idejale, napojiti svoje srce z njegovimi proroškimi besedami. Videti sem hotel blaženi obraz gospoda Prostoslava Kolenca, kajti ta je bil moj vzor, ki strastno, absolutno ljubi narod svoj, narod naš.

Dolgo časa sem izpraševal po mestu, kje stanuje moj vzor slovenskega časnikarja. Brezvspešen je bil moj trud, nihče ni poznal slavnega moža. Sveta jeza me zgrabi, da v slovenskem središču ne poznajo moža, ki neutrudno že dolga leta žrtvuje za narod vse svoje moči, ki z uma svetlim mečem razganja nasprotnikov naših črna kardela ter klesti pot boljše prihodnosti slovenskih otrok.

Konečno se ojačim ter stopim v uredništvo „Narodne trobente“ vprašat, kje stanuje njihov slavn članekar gosp. Prostoslav Kolenc. Nekako namuzajo se mi gospodje, ko jim pojasnim vzrok svojega pohoda. V Ozkih ulicah št. 99 biva naš sotrudnik K. zadere se nad mano neki gospod, ki je bil okrogel, kakor da je pogoltnil največji globus.

Sicer malo poparjen vsled te neuljudnosti, vendar zadovoljen hitim v Ozko ulico. Hiša št. 99 je staro poslopje nekega nemškega aristokrata. V veži mi stopi nasproti brkast vratar v višnjevi suknji z zlatimi obšivi. Vpraša me nemški s srpim pogledom, česa želim.

„Govoril bi rad z g. P. K., ki menda stanuje v tej hiši“, bil je moj kratek odgovor.

„Vi hočete reči Franz Kollenz, ta medved je gori pod streho!“, odvrne ošabni vratar in mi pokaže hrbet.

Že sem mislil oditi, vender čemu toliko praznih potov. Uberem jo po temnih stopnicah v prvo, drugo in tretje nadstropje, oziram se na levo in desno, povsod nad vratmi sama tuja imena. Odprem neka vratica, vegaste stopnice vodijo gori pod gredi. V nekem kotu stoji ob dimniku večjemu kurniku podobna zgradba, na vratih vizitnica: Franz Kollenz, Schriftsteller.

Malo, da nisem padel vznak! Torej, ta iskreni narodnjak, ta navdušeni boritelj za narodno stvar, vzor moj slovenskega časnikarja, in tako spačeno njegovo ime! Kri mi vre v glavo, tema se mi stori pred očmi. Vender, videti hočem tega čudaka, tega hinavca, tega...

Potrkam jedenkrat, dvakrat. „Herrrr-ein!“ zagrmí medved v brlogu. Vstopim; pri mizi se zgane mož srednjih let in srednje postave ter male, črne oči bodeče upre v mé. Z obraza srši mu prevéjana lokavost. „Sie wünschen?“ nagovori me ter poravna očali na nosu.

Najraje bi bil odgovoril: Ničesa! Vender premagam svojo nevoljo in osramočenje ter rečem:

5. 8. 31. M. A. R.

zahtevali Čehi po vsej pravici svojo šolo, pa jo niso dobili. In pri vas v Ljubljani ste morali tudi za vaše Nemce skrbeti, da se ne zgube med Slovenci. Na slovanskih tleh ima pravico Nemec, Mažar in Talijan — Slovan mora še za njegove šole skrbeti, če pa on kaj zahteva, ga pa grdo odpravijo, češ, da njegovi zahtevi niso upravičeni. Slovani so si seveda večidel sami krivi, ker so preveč popustljivi in nemarni za svoje pravice ter tujca le preveč čislajo, sebe pa ponižujejo. Ponosa nam manjka, tega nam je treba vcepiti ter se odločno upreti našim nasprotnikom in jim pokazati, da niso oni vrednejši od nas, kakor si sami domišljajo. Kot državljani smo si vsi jednaki ter imamo jednake pravice in jednake dolžnosti.

Zraven mažarske šole mislijo Mažari širiti svojo kulturo tudi z gledališkimi predstavami. Za take je seveda treba tudi mažarskega občinstva. Računali so na Osek. Tamkaj živi nekoliko mažarskih rodov, še več pa mažaronskih, ki se sramujejo svojega lepega jezika ter se žele z mažarsčino okoristiti. Le ti sprejmo tudi mažarske igrice in sklenjeno je bilo, da se predstavlja v mažarskem jeziku neka navadna igra. To je bilo boljim ljudem pa vendar že preveč. V Oseku, kjer je ogromna večina prebivalstva hrvatske in nemške narodnosti, se hoče šopiriti mažarsčina. Temu se ima storiti konec. Ko se začne predstava, nastane strašen vrišč med boljimi občinstvom, ki ni dopustilo, da se dalje predstavlja. Svet se je razšel, ali med prebivalstvom še vedno vre, pa bi bilo najbolje, da se kaj takega nič več ne poskuša, ker Osek kakor tudi vsako drugo hrvatsko mesto se noče na ta način ponižati pred hrvatskim narodom, da podpira mažarsčino na Hrvatskem. Za Mažare pa je to resen opomin, da postavijo svojemu šovinizmu vendar že enkrat meje, posebno naproti Hrvatskeji, ki ni bila nikdar mažarska, in ki tudi noče in ne sme biti nikdar v kljub vsemu trudu mažarske vlade in njenih privržencev na Hrvatskem. Za Mažare bi bilo tudi v vsakem pogledu pametneje in bolje, da si izbijejo to misel iz glave, ker bi mogli potem treznejše soditi o naših zadevah ter se ogniti vsem krivicam, ki jih zdaj nanašajo hrvatskemu narodu, svojemu zavezniku.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. avgusta.

Nemško-avstrijska zveza. Bismarkovo glasilo „Hamburger Nachrichten“ je te dni povodom resnih dogodkov v Bolgariji zopet pokazalo bivšega kancelarja lisičjo naravo v članku, katerega del se glasi: „Zveza z Avstrijo po prvotni pogodbi prav nič ne varuje avstrijske politike na Balkanu, temveč le sedanje ozemlje habsburške države za slučaj ruskega napada. Bolgarija pa ni avstrijska pokrajina, niti v okrožju avstrijskih interesov, temveč po berlinski pogodbi v okrožju ruskih koristij. Neumevno je torej, da se čudijo v Budimpešti, zakaj Nemčija ne podpira namenov, ki nasprotujejo berlinski pogodbi in avstronemški zvezi. Nič ne označuje bolje ogerske zasljepljenosti, kakor paralela med

Bolgarijo in Alzacijo. Avstrija v Bolgariji nima nobenih pravic, Alzacija in Lotaringija pa sta del nemške države. Čas je, da vnanjim časnikom, angleškim in ogerskim, pojasnimo pravi položaj Nemčije. Vedne neopravičene zahteve od Nemčije morajo zmešati javno mnenje, kar se ne strinja z nemškimi koristimi“. Na to odgovarja oficijozna „Presse“ v članku, ki gotovo ni bil pisan brez vednosti grofa Goluchowskega, nastopno: „Najprvo izjavljamo, da nihče v Avstriji z ozirom na zvezo z Nemčijo ne stavi Alzacije in Bolgarije v jednako vrsto politične važnosti. Vendar pa ne moremo priznati, da so za prijateljsko zvezo dveh velevlastij merodajna le teritorialna vprašanja obstoječe posesti, da je le to merodajno, kar obsega defenzivna pogodba, ki se nanaša le na določeno slučajnost. Jako dvomimo, da je v smislu „H. N.“ določena zveza Italije z Nemčijo in Avstrijo, ali da je pod takim omejenim pogojem Rumunija l. 1883 pristopila k nemško-avstrijski zvezi. V Avstriji tudi še ni trdil resen politik, da je bolgarsko vprašanje v desetih slučajih devetkrat „casus belli“ za dunajsko vlado, in še nihče ni mislil, da nas mora Nemčija podpirati na Balkanu. Te nevarnosti ni, ker Avstrija že od l. 1879 na Balkanu ne tira prisvojevalne politike, temveč le politiko naklonjenega soseda. Največja zmeta hamburškega lista pa je, ko trdi, da za Nemčijo ni nobenega interesa izven pogodbe iz leta 1879, in to zmoteno tako predrzno naglašja, kakor da bi bila zveza sklenjena le (Nemčiji v korist) zaradi Alzacije in Lorence. Dobro pomnimo, da je Bismark večkrat izjavil: jaz hočem biti pošten mešetar med Dunajem in Peterburgom. Avstrija ima ravno v vzhodni politiki Nemčijo kot močno zaveznico. Hamburški list je pozabil znani Bismarkov izrek: Prijatelji mojega prijatelja so tudi moji prijatelji. Na severnem obrežju ne smejo pozabiti, da bi bilo nevarno ne le za Avstrijo, ampak tudi za Nemčijo, ako Rusija na Balkanu postane vsemogočna. Avstrijska politika na Balkanu ni sebična, temveč nosi evropski, mednarodni značaj, in zato mora zanimati tudi naša zaveznika. Nemčijo mora več zanimati, kaj se godi na Balkanu, kakor pa dogodki v vzhodni Aziji ali v Kamerunu. Zato glasno in jasno povzdignemo svoj glas proti nazorom hamburškega lista“.

Levičarjem se trda godi. Nemško-nacionalno društvo v Mostu na Češkem je poslancu dr. Pichlerju poslalo nezaupnico, ker je navzlic svoji obljubi glasoval za celjsko postavko. Volilci mu v pismu naravnost namignejo, naj odloži mandat. Jednaka bi se bila pripetila posl. dr. Bauru na gospodarskem shodu v Visokipeči, toda mnogoštevilni zborovalci so morali prehitro z vlaki domov. Istotako so celovski volilci izrekli nezaupnico posl. Rainerju.

Dunajski Čehi bodo, kakor poročajo listi, vsled poziva avstrijskega narodnostnega kluba postavili pri volitvah za občinski svet svoje češke kandidate. Nam se ta taktika ne zdi umestna, ker bodo s tem olajšali liberalcem boj proti antisemitom. Čehi so na Dunaju preveč raztreseni, da bi že sedaj

mogli misliti na zmago. Umestneje bi bilo, ko bi v dogovoru z antisemiti postavili jednega ali dva kandidata.

Baron Morsey pred svojimi volilci. Kakor poroča „Tagespost“, je dne 18. t. m. poslanec baron Morsey poročal pred volilci v Halbenrainu. Pri tej priliki sta nekda dva volilca Morseyja ostro prijemala, ker je glasoval za Celje in mu izrekla nezaupanje. Z druge strani pa se poroča, da mu je 39 županov in volilcev iz nemškega okraja poslalo zaupnico.

Baron Dipauli in volilna preosnova. Državni poslanec baron Dipauli je pojasnjeval dne 18. t. m. svojim volilcem v Brunecku delovanje državnega zbora. Omenjal je, koliko se je storilo za davčno preosnovo, vojaške in obrtne zadeve. V daljšem govoru je pojasnjeval volilno preosnovo. Rekel je mej drugim to-le: Volilna preosnova tako dolgo ne bo povoljno izpala, dokler bodo nanjo vplivali liberalci. Takozvani petakarji bodo po novem načrtu oropani volilne pravice, in ta okolnost je dala govorniku povod, da je izstopil iz odseka za volilno preosnovo. Govorniku ne zadostuje, da ohranijo samo dosedanja volilci volilno pravico, ampak, da se ta kolikor mogoče raztegne. Le tedaj, ko bo smel voliti vsak državljan, ki je v to sposoben, smela se bo imenovati pravična volilna preosnova. Ne smemo se bati splošne volilne pravice, kakor se je bojé liberalni kapitalisti, ampak vsacega posameznika je dolžnost, da to energično zahteva. — Vsak najmanj davkoplačevalec mora postati volilec; to je pa vse jedno, ali plačuje direktni ali indirektni davek. — Govorniku so koncem govora splošno živahno pritrdjevali. Navzoči volilci so pokazali, da imajo v Dipauliju vzor ljudskega zastopnika. Želeti bi bilo, da bi zastopali vse avstrijske kronovine tako energični, neustrašeni in za splošni ljudski blagor vneti poslanci, kakor je ravno baron Dipauli.

Grof Badeni prihodnji mož. Nemško-liberalni listi zasledujejo vsak korak gališkega ces. namestnika grofa Badenija. Ta državnik, katerega v obče hvalijo kot dobrega upravnega uradnika, mora biti levičarjem „persona gratissima“, kajti nihče drugi ko Badeni, pravijo, je prihodnji mož, ki bode dognal volilno reformo in pogodbo z Ogorsko, seveda z drugo izdajo koalicije. „Montagsrevue“, ki je bila v tesnejši zvezi s prejšnjo vlado in še živi ob spominih na boljše preteklost, je kar napovedala, da bode grof Badeni vodil še zadnje deželnozborske volitve v Galiciji dne 2. oktobra in dne 15. oktobra prevzel ministersko predsedstvo in notranje ministerstvo. V novem kabinetu bodeta baron Chlumecky in baron Gautsch zopet kot naučni minister. Da so to le prazne kombinacije brez zanesljive podlage, kaže že odločen dementi vodstva združene leveice, da baron Chlumecky ne bode v novem ministerstvu. Gotovo je le to, da se je cesar v Išli z Badenijem posvetoval o notranjem političnem položaju in hotel slišati njegov svet; a gotovo še ni, da Badeni sestavi novo vlado, kajti Badeni je morda rajši podkralj v Galiciji, ko predsednik vladi, v kateri bi skušali odločevati levičarji.

„Cital sem že mnogo Vaših krasno pisanih člankov v „Narodni trobenti“, v katerih izražate najčistejšje in najgorkejšje rodoljubje. In vsled tega gojil sem že mnogo časa tajno željo, da se seznanim z Vami kot vzglednim narodnjakom.“

„Tako, Vi bi radi spoznali časnikarskega dni-narja?“, seže mi v besedo gosp. Köllenz. „Gospod, Vi ste še mlad idealist, zato Vas pomilujem. Veste li, da mi časnikarski težaki in vrstičarji nosimo solnčnike, kedar solnce pripeka, in ob dežju dežnike. Jaz nimam nobenega prepričanja; pišem onemu, kdor me bolje plača. Danes pišem v Vaše glasilo, jutri odgovarjam v „Klepetcu“, v „Struklji“ pa pošteno oklestim oba lista, ki sta si v laseh. „Vrstice“ pošiljam tudi oficijoznemu dnevniku in za dober denar pišem dopise tudi nemški „Klepetulji“, haha!“

„Vi ste lisjak, hinavec, nihilist, Vi ste...“ Zmanjka mi sape, bežim, kar morem na zrak in od tedaj sem nepoboljšljiv pesimist.

Drobtine.

* **Premeten dijak.** (Prvi teden) „Strijček, potrebuješ li kaj denarja?“ „Ne, sinko, imam še nekaj!“ „Tedaj mi pa lahko posodiš 10 gld.“ Strijček vidi, da se je ujel, ter odšteje zahtevano svoto. — (Drugi teden.) „Potrebuješ li kaj denarja?“ „Poberi se mi izpred očí!“ Dijak res naglo odide; toda

na pragu se obrne ter zakliče: „Hotel sem ti vrniti onih 10 gld. Ker jih pa ne potrebuješ, ti jih ne bom.“

* **Prazen strah.** Hlapec spremi ptujca v spalnico. Ko pa prideta pred posteljo, vzame ptujec hlapecu svetilko iz rok ter posveti pod postelj. „Spodaj jih ni, gospod, ampak v postelji so“, pravi hlapec ter odide.

* **Poštna iznajdljivost** se je v nekem kraju na Nemškem prav izvrstno pokazala. Iz Bruselja je namreč došla dopisnica z naslovom: „Na najbolj neolikanega gostilničarja v N.“ Dopisnica se je res dostavila pravemu gostilničarju, ki je je, kar je še najboljšje pri tem, tudi vsprejel.

* **Iz šole.** Učitelj vpraša malega učenca, je li solnce potrebno. „Ne“, odreže se premeteni deček. „Zakaj ne!“ „Zato, ker po noči ne sveti, po dnevi je pa itak svetlo.“

* **Katastrofa v Mostu.** Po poročilu mestnega županstva znaša vsa škoda 2033.130 gld. Od te svote odpade na 31 popolno razrušenih poslopij 981.958 gld., na 35 deloma razdejanih poslopij 670.084 gld. in 381.000 gld. odpade na škodo, ki je povzročena pri pohištvu 700 strankam. Mestna občina sama ima škode 40.000 gld. pri vodovodnih napravah in kanalizaciji. Podpor je došlo sedaj v znesku 135.000 gld. Ponesrečil se je pri grozni katastrofi

samo jeden človek, namreč ključavničarski vajenec 17letni mladenič Janašček. Podsula ga je podirajoča se hiša. Uradna preiskava glede vzroka nesreče, se je že pričela. Rudarski krogi menijo, da je bil povod katastrofi ta-le: Dne 19. julija so kopali premog ravno pod Johndorfsko cesto, nekaj sto korakov od mesta. S podporami so podprli strop. Podpore so pa tako dolgo nabijali, da so jih spodbili. Vsled tega se je vdrl strop in z njim veliko premoga. Ob jednom pa so se jele gibati gorenje plasti, voda in pesek sta se vsula v notranje prazne prostore. Delavci so naglo popustili delo ter bežali na prosto. Kmalu na to so začele pokati zgornje plasti. Vodovod se je pretrgal in voda je kmalu spodkopala hiše, ki so se podrle ali vdrle v zemljo. Čudno je, da vlada pusti kopati tako blizu mesta. — Ta nesreča je zelo podobna oni, ki se je pripetila pred nekako 20 leti v solnati jami v Vielicki, ko je voda vsled nepredvidnosti ali še bolj vsled predrznosti merodajnih krogov zalila celo jamo. Na milijone stotov soli se je takrat raztopilo in se je solnik tako poškodoval, da Vielicka ne bo nikdar več to, kar je bila, namreč bogata zakladnica kamenene soli.

* **Rotšild in socialist.** Nekega dne pride k Rotšildu socialno-demokratičen delavec in mu reče: „Čuj, gosp. Rotšild, ti imaš celo kopo milijonov in jaz nimam ničesar; včeraj smo glasovali

Ogerska zbornica. Kakor se poroča, je sklenil ogerski ministerski svet, da bode ogerska poslanska zbornica takoj pri otvoritvi državnega zbora, dne 27. septembra, nadaljevala posvetovanje o načrtih zakonov gledé prostega veroizpovedanja in recepciji židov. V prvem načrtu magnatska zbornica še ni odobrila one določbe, ki se tiče brezverstva, v drugem pa določbe gledé prestopa iz jedne vere v drugo. Vsled tega morajo priti te točke še enkrat na dnevni red. Vidi se iz tega, da se židovskim Mažarom zelo muči, da se prej ko prej uveljavi ta „prepotrebni“ zakon. Nadalje pridejo na dnevni red predloge gledé volilnih zadev in budget za l. 1896.

Protest zoper sklepe mejnarodnega shoda. Novosaški list „Zastava“ opisuje, kako krivično postopajo občinski predstojniki zoper ukrepe mejnarodnega shoda v Budimpešti. V torontalskem komitatu so pozvali vse kmete v občinsko pisarno ter jim tam predložili v podpis neko pisanje v mažarskem jeziku. Kmetje so ne vedoč podpisali predloženi spis. Še le pozneje so jim raztolmačili, da je to ugovor proti sklepom budimpeštanskega shoda. Seveda so hoteli kmetje takoj črtati svoj podpis, toda odločno so jim zabranili. Jednako postopajo Mažari v ostalih srbskih in rumunskih vaseh. Povsodi deluje občinsko kolo in zbira kolikor možno veliko podpisov. V nekaterih krajih so dobili, seveda za denar, nekaj posebno „lojalnih“ kmetov, ki so sami oddali svoj ugovor na določenem mestu. Veliko si sicer prizadevajo, toda skoro gotovo jim ne bode mnogo koristilo vse njihovo počenjanje. Zavedni možje, posebno učitelji in duhovniki, opozarjajo po vseh krajih svoje ljudstvo, da ne sme podpisati mažarskih spisov.

Vstaja na Kubu. Iz Havane se brzojavno poroča, da je napadlo 200 vstašev neznatno število španskih vojakov, ki so se pod vodstvom Ramlazo-ta prav junaško branili. Od 18 mož jih je ranjenih petnajst. Vrhovni general je predlagal, da se obdarujejo vsi vojaki tega oddelka. General Salcedo je došel s svojimi vojaki na Kubo. Ta je izjavil da bode pričel svoje delo še le meseca novembra in bode takrat tudi pomnožil posadke v San Jago, Villas in Puertoprincipe.

Japonska vstaja. Brzojavno se poroča iz Vladivostoka, da so Japonci zasedli obrežje otoka Formoze ter odposlali posamezne čete v sredino. Več teh čet so pa v sredini vjeli ali pa razpršili, tako, da se tem potom Japoncem ne bode posrečilo prodreti v središče. Opozicija se zelo ustavlja sklepom japonske vlade, ki zahteva, da zapusté čete polotoka Liao-tong in Korejo, ter opozarja vlado, da pomnoži brodovje in vojno moč na suhem, da bodo mogli braniti svoje narodne interese.

Cerkveni letopis.

Sv. Oče Leon XIII.

Občudovanja vredna je neutrudljiva delavnost 85-letnega sv. očeta Leona XIII. Izročena jim je skrb za katoliško cerkev, ki se razprostira po vsih delih sveta. Neumorno si prizadevajo, da bi se raz-

pri svojem shodu, da se mora vse premoženje razdeliti. Prišel sem zato sem, da si ga vzamem.“ — „Dobro — odgovori Rotšild — če primerjava moje milijone in število prebivalcev na Francoskem, pride na vsacega 1 napoleonor; ná, tu imaš svojega; drugi pridejo že sami, da si ga vzemo.“

Beli sužnji. Te dni je prinesel neki berlinski list ta-le oglas: „Pozor! Pozor! Danes je prišlo 75 krepkih kmečkih deklet iz Meklenburga in iz rigenskega otoka in 21 čvrstih blapcev; odajam s prav zmerno provizijo.“ Tako se torej prodajajo delavci. Za les, živino, žito, sploh za vse blago so prekupei, agentje, špekulacije; seveda morajo biti tudi za ljudi, saj ljudje v naših časih niso nič več nego blago. Pri tej priliki zopet opozarjamo na prekupce — človeškega blaga, na mešetarje, ki spravljajo naše slovenske delavce v Slavonijo, Rumunijo, Bolgarijo, Galicijo itd. Naši delavci se poté po gozdh; mešetar pa v miru preštevá denarje, ki jim jih odtrgujejo od njihove plače.

* Električne železnice v Evropi. V jednom letu je poskočilo število električnih železnic od 43 na 70 in njihova dolžina od 305 na 700 kilometrov. Število avtomotorov, voz in lokomotiv se je pomnožilo od 538 na 1236. Električnih železnic ima Nemčija 366 km, Francija 96 km, Avstro-Ogerska 44 km, Švica 37 km, Belgija 21 km. Italija 18 km, Španska 14 km, Ruska 10 km, Srbska 10 km.

kolne cerkve povrnilo nazaj v naročje matere katoliške cerkve, da bi se pozdignila disciplina med sveto in redovno duhovščino, da bi se odvrnile nevarnosti za krščansko življenje itd. V vse to posegajo sveti Oče z odločno roko, z nedoseženo modrostjo, ker podučujejo svoje otroke s krasnimi okrožnicami, podpirajo koristna podjetja z velikodušnimi darovi ter neprenehoma vstanovljajo cerkvene naprave.

Zraven te, smemo reči, svetovne delavnosti, pa Leon XIII. razvijajo še drugo, rekli bi zasebno ali sekundarno, katera je omejena na vatikansko obzidje! O tej slednji naj danes čitateljem „Slovenca“ nekaj več povemo.

Kakor se Leon XIII. v svojih okrožnicah obračajo na katoliški svet, da — tudi na nekatoliške vladarje, in kakor njihovo besedo vse z največjo spoštljivostjo posluša, tako nasprotno roma zopet katoliški svet, sedaj v velikih, sedaj v manjših trumah ali pa tudi v posameznih osebah k velikemu papežu, očetu krščanstva, da mu prisega zvestobo, da sliši njegovo besedo, da sprejme njegov blagoslov; da celo odlične osebe drugih veroizpovedanj, med njimi knezi, visoki dostojanstveniki, sloveči učenjaki si štejejo v veliko čast, papežu se pokloniti. Opomnimo tukaj le na sijajni, pozornost sveta vzbujajoči prihod cesarja Viljema II. v Vatikan o priliki, ko je obiskal kralja Humberta v Rimu; nemški cesar je za to sijajno slavnost iz Berolina seboj pripeljal svoje najkрасnejše vozove in konje. Oficijelna, papežu sovražna Italija je škripala od jeze z zobmi, ker je spoznala, da obisk cesarja Viljema v Kvirinalu je veljal prav za prav Vatikanu.

Avdijence pa, o katerih hočemo tukaj nekoliko povedati, niso navadne, že določene, katere imajo sv. Oče dan na dan z raznimi predstojniki in tajniki posamnih oddelkov cerkvenega vladarstva, n. pr. propagande, kongregacije sv. obredov in drugih, ampak izvanredne, katere se dovolijo osebam, ki ne spadajo k rimski kuriji, ali avdijence ob izvanrednih prilikah. Pri tem ne smemo pregledati, da te avdijence niso le goli dostojnostni sprejemi, pri katerih se obojestransko nekaj prijaznih besed pove, ampak, da se pogovor suče v najvažnejših cerkvenih in svetnih zadevah; in Leo XIII., ki so si zmiraj svesti, da so namestnik Kristusov in da se njihova beseda s tem najvišjem dostojanstvom na zemlji mora strinjati, se z največjo skrbjo pripravljajo na te sprejeme ter kažejo, kako so dobro podučeni o zadevah in osebah raznih dežel.

Vzemimo v roko „Revue Roma“, cerkveni vednostni mesečni list, in odprimo meseca marcij in april 1894. Tukaj navedemo le nekatere papeževe avdijence.

Dne 1. marca. O priliki obletnice svojega kronanja so sprejeli sveti oče velikega prednika malteškega reda z njegovimi svetovalci v posebni avdijenci.

2. marca. Kolegij kardinalov in dvornih dostojanstvenikov, kateri so jim za rojstveni dan srečo voščili.

5. marca so Leon XIII. sprejeli velike vojvodinjo meklenburško; na to msgr. Van den Bosch, nadškofa agrarskega v Indiji.

6. marca princa Henrika, rajskega nemškega poslanika na Dunaju.

25. marca so sveti oče imeli sveto mašo, pri kateri je bilo navzočih nad 1000 ljudij itd.

Zlasti v mesecu aprilu 1894 so papež imeli rešiti težavno nalogo. Prišli so v Rim romarji iz Španije. Bilo jih je več tisoč, od katerih bi bil seveda vsak rad s svetim očetom govoril. Tu naj sledé le nekatere avdijence:

1. aprila so sveti oče maševali v „Sala ducale“ vpricho 800 oseb, med katerimi je bilo veliko zdravnikov, članov mejnarodnega kongresa. Takoj potem so predsedovali congreg. rituum; 2. aprila je bil sprejet kardinal Alb. Dunajevski; 3. aprila apostolski vikar v Bataviji itd.; 7. aprila je imel posebni sprejem general italijanskih cistercijenzev; 8. aprila so sveti oče maševali v „Sala consistoriale“ pred 100 osebami; 10. aprila so sprejeli Wadingtona, francoskega senatorja; 11. aprila apostolskega vikarja tibetskega in poslanika bolivijske republike; 18. apr. so maševali v cerkvi St. Petra. Bilo je navzočih 9000 španskih romarjev, kateri so imeli po sv. opraviču avdijenco; 19. aprila so sprejeli princesinjo Fridrika Karola pruskega; 20. aprila je bil pri svetem očetu Lord Braye, kateri se je v imenu angleških škofov zahvalil za okrožnico o bibličnih vedah. Ta dan je bil tudi sprejet dr. Fischer-Colbrin, vero-

učitelj nadvojvodinje Elizabete ter izročil sv. očetu dar, male hčerke pok. prestolonaslednika itd.

Tako so tedaj sveti oče tekom dveh mesecev imeli skoraj vsaki dan jedno ali več avdijencij, pri katerih so se pogovarjali sedaj s škofi iz vseh delov sveta, sedaj s kraljevimi princji, s knezi, plemenitaši, s priprostimi meščani, z učenjaki, z ministri, z delavci, s katoličani in drugoverci. Zato lahko rečemo, da se v Vatikanu pred sv. očetom stekata zapad in vzhod, jug in sever. Tu si podajajo roke vsi narodi in vsi stanovi. Leon XIII. pa vse objemajo z očetovsko ljubeznijo, razsvitljujejo jih z nebeško modrostjo ter pridobivajo papežtvu toliko zvestih prijateljev in občudovalcev, kolikor oseb sprejemajo v svoji palači. Ali ni to občudovanja vredna delavnost 85letnega starčka Leona XIII.? Naj bi nam ga le božja previdnost ohranila še mnogo let!

Cerkvena glasba.

Na novo so izšli sledeči Ign. Hladnikovi cerkveni napevi za mešani zbor in se dobe pri skladatelju v Novem Mestu, Dolenjsko: 15 obhajilnih pesem op. 14 (četrti natis) cena 50 kr., 20 Marijinih pesem op. 15 (tretji natis) cena 60 kr. Pet Tantumergo in petero mašnih pesem op. 17 (drugi natis), cena 40 kr. Čvetero Božičnih za solospeve, zbor in orglje, op. 18. (drugi nat.) cena 40 kr. Vsi štirje zvezki skupaj 1 gld. 50 kr. Razni listi so o teh napevih prav pohvalno pisali ter jih priporočali. Da so se hitro prikupili in razširili po naših cerkvenih zborih, spričuje, da je skladatelj z njimi podal (kakor piše ocenjevalec v „Slov.“ št. 72. l. 1895) lahkih, lepih, in poljudnih napevov, katere ljudstvo rado posluša, ker čuti, da so sorodne njegovemu mišljenju in čustvu. Zato jih našim cerkvenim zborom prav radi priporočamo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. avgusta.

(Ponižne misli.) Z Notranjskega: „Narodov“ ponedeljkov članek: „Uradniki in duhovniki“ smo tudi pri nas vsprejeli s tistim spoštovanjem, ki pristaje duševnim odpadkom najstarejšega „slovenskega dnevnika“. Samo nekaj neumnih mislij nam je šinilo v glavo? Kaj, ko bi se tudi advokatje in notarji jeli šteti mej javne funkcionarje? In ne škodilo bi, če bi javne oderuhe tudi šteli mej nje. Pri nas se je vsem zdelo, da hočejo blagi in nad vse krotki Narodovci tem ne več nenavadnim „denuncijatoričnim“ potom lepo pobiti vse tiste, ki bi gospodom naprednim advokatom, notarjem in njihovim p. t. gospodom pristašem po gostilnah in boteгах na deželi kalili vodo. Potem se nam je pa tudi zadelo vredno poprašati, kako si gosp. dr. Andrej Ferjančič razlaga tisti Kielmanseggov razglas, ki ga „Narod“ priporoča naši duhovski gosposki. Gosp. dr. Andrej Ferjančič roma po deželi, zabavlja proti „kapelanom“ in tako izzivlje ljudstvo. Če se pa kaj primeri, bo — sodil. To bi bilo čudno, če bi bilo pri naših naprednjakih sploh kaj čudnega! — Uprav v Starem trgu bi bila surovost naprednih junakov izzvala pretep, če bi ne bili gg. „kapelani“ pomirili ljudstvo. — Sicer nas pa veseli, da izhaja „Laibacherica“ zopet v slovenskem jeziku. Zivel novi slovenski vladni list „Slovenski Narod“!

(Z Dunaja) se poroča, da je presvetli cesar predsedniku upravnega sodišča grofu Belcrediju poslal naslednje lastnoročno pismo: „Ljubi grof Belcredi! Vsled visoke starosti ste Me prosili, da vas odpustim iz službe prvega predsednika upravnemu sodišču. Ustrezajoč vaši prošnji, odpuščam vas milostno ter vam ob koncu skoraj petdesetletnega častnega službovanja izrekam Svojo hvalo in priznanje. Moja nespremenljiva naklonjenost vas bode, tako upam, spremljala še mnogo let.“ — Naslednik Belcredijev bode bivši pravosodni minister grof Schönborn.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je rektorju nemškega zavoda „Santa Maria dell' Anima“ v Rimu, monsignoru dr. Fr. Naglu podelil komturni križ Franc Jožefovega reda.

(Celjska nižja gimnazija.) Profesor na deželni gimnaziji v Ljubnem gosp. Julij Glowacki in profesor na državni gimnaziji v Celju gosp. Anton Kosi sta imenovana profesorjema na novi nemško-slovenski nižji gimnaziji v Celju.

(50 letnico vstopa v samostan) obhajata danes preč. o. o. Celsij Novak v Kamniku i Julij Brunner, gvard. v Paznu; prvi zelo priljubljen

po vsej Kranjski, a drugi znan po Istri, kjer je dolgo vrsto let kot gymn. profesor deloval. Obema želimo včakati zlato mašo!

(Katol. delavska družba v Idriji) izgubila je svojega vzornega načelnika, vrliga c. kr. paznika g. Jakoba Likar-ja, kateri je umrl v ljubljanski bolnišnici v petek dne 16. t. m. Blagi pokojnik je začel bolehati pred kakimi štirimi meseci, bolezni v želodcu je ponehaval, a se zopet povračevala, slednjič se je vlegel — a zopet je vstal in se podal v Gleichenberg s trdnim upanjem, da se ondi popolno vzdravi; a ondi postalo mu je le še hujše, vrnil se je proti domu, podal se v ljubljansko bolnišnico, a tu prestriga mu je v 45. letu kruta smrt nit upolnega življenja. Truplo dragega ranjcega pripeljalo se je v Idrijo in se tu pri sv. Križu v ponedeljek 19. t. m. pokopalo. Dragi pokojnik bil je svitel biser, bistra pamet in posebna nadarjenost ste ga dičile, v službi skoro prevesten, vzvišeno mišljenje naklonilo mu je obilno prijateljstvo med idrijskim prebivalstvom; priča temu je bil veličasten pogreb. Ob njegovem preranem grobu toči britke solze zapuščena obitelj, žaluje oče z znanci in mnogobrojnimi prijatelji, prav posebno pa čuti ta hudi udarec „katoliška delavska družba“, katero je ranjki g. Jakob Likar vzorno vodil in povsodi častno zastopal. N. v m. p.

(Nove brzojavne postaje.) Splošnemu brzojavnemu prometu za domače in tuje dežele so bile te dni izročene brzojavne postaje dolenske železnice: Straža, Novomesto, Trebnje, Velika Loka, Radohova Vas, Zatičina in Višnja Gora.

(Trgovska šola v Ljubljani.) Zaradi prestanka v letošnji potresni dobi končal je imenovani zavod letošnje šolsko leto dne 15. avgusta t. l. Učencev je bilo 204, in sicer: v gremijalni trgovski šoli 100, v privatni trgovski šoli pa 104, mej temi 56 internistov. Po narodnosti je bilo največ Slovencev, za temi pa Nemcev, Srbov, Hrvatov in slednjič Lahov. V nedeljo, dne 11. avgusta je bila javna skušnja učencev III. tečaja gremijalne šole ter sta bila prti priliki javno odlikovana najboljša učenca in sicer: Bernot Friderik iz Ljubljane (pri tvrdki Jeglič & Leskovic) in Košmelj Matevž iz Zeleznikov (pri tvrdki F. M. Regorschek.) Novo šolsko leto prične se dne 1. oktobra t. l. Pri tej priliki bodi omenjeno, da je letos preteklo petdeset let, odkar vodi to šolo ces. svetnik gosp. Ferd. Mahr.

(Z Loke pri Črnomlju.) 20. avgusta. Dne 19. t. m. smo imeli pri nas občinske volitve. V odbor je prišlo nekaj dobrih katoliških mož, a nekaj tudi slabih. Mej drugimi je zopet izvoljen v odbor mož, kateri Boga preklinja ter grdi in zasramuje duhovne. Kako je pa ta mož prišel do odbornišva? Prav lahko, ako Črnomelj pomaga. Mesto Črnomelj ima tako lego, da je samo na jedno stran prost, a na drugih straneh ga pa obdaja voda. Veliko Črnomeljčanov ima pa onstran vode kako njivo, stelnik ali kaj drugega. Vsak pa ima pravico voliti, če le 1 kr. davka plačuje. Mož je sprevidel, da bi on ne zmagal, ako bi se zanašal na loške može, ki so ga letos spoznali do dobra. Zato je moral pomagati Črnomelj, pardon, črnomaljska inteligenca.

(„Stvaren“ popravek.) Sklicaje se na tiskovni zakon z dne 17. grudua 1862, št. 6 drž. zak. § 19, zahteva podpisano društvo, da sprejmete v svoj list v smislu istega zakona sledeči popravek: V „Slovenca“ št. 182 z dne 10. avgusta 1895 priobčena vest, da: 1. „Delavsko bralno društvo“ je bilo menda in corpore navzoče pri shodu polit. društva „Jednakopravnost“; 2. „Zvečer je „Delavsko bralno društvo“ napravilo dr. Ferjančiču še zabavni večer“, je neresnična. Res pa je, da: 1. „Delavsko bralno društvo“ v Idriji ni bilo v nikakošni zvezi ali dotiki z navzočnostjo ali sodelovanjem na shodu, katerega je priredilo politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji, kajti kot nepolitično društvo se „Delavsko bralno društvo“ noče in sme kot tako vtikovati v politične zadeve. 2. Zabavni večer je priredilo društvo „Jednakopravnost“ svojim gostom iz Ljubljane, pri k-ji zabavi so sodelovali pevci in tamburaši, pripadajoči raznim idrijskim društvom, — dasi bi bilo „Delavsko bralno društvo“ upravičeno, napraviti zabavni večer došlim idrijskim gostom, ki so hkratu njega člani. — Za „Delavsko bralno društvo“: Jos. Oblak, predsednik. Jos. Kumar, tajnik. — Idrija, 19. avgusta 1895. — Naš dostavek: Gledé na točko 1. pripomnimo: Naš dopisnik je zapisal te besede: „Delavsko bralno društvo“ je bilo menda in corpore navzoče pri shodu.“ Kaj je zapisano v gorenjih besedah, da se je društvo vtikalo v politične zadeve? Govornik ni nobeden nastopil v

imenu društva; to je dopisnik tudi zapisal: „Govorili so izključno le dr. Ferjančič, dr. Tavčar in dr. Majaron.“ Ali niste pa bili društveniki menda zelo vsi navzoči? — Gledé na točko 2. pripomnimo: „Slovenec“ je prinesel to poročilo 10. avgusta. „Slovenski Narod“ pa je pisal že dne 5. avg. doslovno: „Ljubljanskim gostom v čast je bil potem zabaven večer vrliga „delavskega bralnega društva“ v gostilniški dvorani pri „črnem orlu“. — Koliko se razločuje naše poročilo — pet dni pozneje objavljeno — od „Narodovega“? Zakaj niste tu uporabili § 19? Ali je bilo za čitatelje „Slovenskega Naroda“ vendar le res?

(Ogenj.) Iz Leskovec, 19. t. m.: Proti 10. uri dopoldne prestrašil nas je klic: „Gori!“ Bila je v ognju hiša posestnika Kranjčiča. Domača požarna bramba, s Krškega in Vidma prihitela so na mesto. Nevarnost je bila velika za sosedne hiše. Posrečilo se je ogenj omejiti; pogorelo je le omenjenemu posestniku poslopje do cela in spravljene pridelki. Škoda se ceni na 1200 gld., zavarovan je bil samo za 700 gld. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Govori se, da so dobili dečki list, kjer je bilo zapisano, da ta teden mora v Leskovec gorati.

(Razpisane službe.) Na tukajšnji višji realki je namestiti mesto suplenta za slovenski jezik v zvezi z nemškim jezikom ali zemljepisjem in zgodovino. Prošnje je vložiti takoj pri vodstvu državne višje realke. — Na trirazredni ljudski šoli v Koprivniku je izpraznjeno mesto voditelja - nadučitelja v III. plačilnem razredu. Prošnje do 8. septembra okrajnemu šolskemu svetu v Kočevju. — Na ljudski šoli v Ratečah je začasno ali definitivno namestiti učitelja z letno plaščo 500 gld. Prošnje je doposlati do dne 1. septembra okr. šolskemu svetu na Krškem.

(Darilo.) Za dijaško kuhinjo preč. g. kanonika Jerana je povodom njegove zlate maše daroval g. Ivan Zorman 5 gld.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega 22. dan avgusta 1895 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznaniła predsedstva. — II. Stavbinskega odseka poročilo: a) gledé oddaje mizarskega in ključničarskega dela pri šoli na Barju; b) gledé oddaje ograje pri mestni drevnici Podturnom; c) o vojaškega šararja ponudbi gledé zamene vojaškega preskrbovališča. — Tajna seja: Stavbinske stvari in personalia.

(Pisarna c. kr. nižje gimnazije) se nahaja od danes dne 21. avgusta naprej v hiši dr. Waldherr-ja, Beethovenove ulice št. 6, v pritličju.

* * *

(Podružničen shod in cesarska slavnost.) V nedeljo dne 18. t. m. je imela podružnica sv. Cirila in Metoda za Libeliče in okolico na Kor. svoj letni občni zbor in v proslavo cesarjevega rojstnega dne prav sijajno cesarsko slavnost. Z zelenjem in papeževom ter cesarsko podobo lepo ozaljšani prostori Nemčeve gostilne v Libeličah so bili prenapolnjeni rodoljubnih Slovencev in Slovenk, ki so prišli tudi od oddaljenih krajev, med njimi 9 duhovnikov. Po prijaznem pozdravu in poročilu odbora spregovoril je kaplan Rozman o „šoli in življenji“, kazoč na razmerje, ki naj bi vladalo med šolo in poznejšim življenjem in pojasnujoč nedostanost naših šol v verskem, narodnem in gospodarskem oziru. Vč. g. župnik J. Kindlman je kazal v navdušenih besedah na zgodovino probujenja češkega naroda, ki nam je v izgled, kako naj se otresemo tujega jarma. Važno je, da se ljudstvo združi v društvih in izobrazi z dobrimi knjigami in časniki. Konečno pozivlja navzoče, naj ostanejo vsikdar značajni in trdno stojé za svoje pravice. — Načelnikom podružnice je bil na novo izvoljen vč. g. libeliški župnik Iv. Držanič. — Po sklepu občnega zbora je sledila cesarska slavnost. Slavnostni govor je spregovoril vč. g. župnik Iv. Držanič, kazoč z mnogimi izgledi, kako je naš svitli cesar veren sin sv. katol. cerkve in skrben oče svojim narodom. Nato se je navdušeno zapela cesarska pesem, g. F. M. pa je lepo deklamoval „slovensko cesarsko pesem“ od Filodemusa. Č. g. kaplan J. Hribar je imel govor „Avstrija in Slovenci“, ter pokazal iz zgodovine odnošaje slovenskega naroda do Avstrije in povdarjal, kako zvest je bil vsikdar naš narod svojemu vladarju. Sledila je še deklamacija Dežmanovih „prokletih grabelj“. — Med govori je vstrajno in krasno prepeval kvartet gg. A. Križaj, A. Grizold, J. Ebner, D. Hütnier. Ubrano petje je lepo povzdigovalo slavnost, ki gotovo ostane v trajnem spominu vseh vdeležencev in ki je bila nov dokaz neomejene zvestobe

in udanosti slovenskega naroda do svojega svitelega cesarja Franc Jožefa.

* * *

(Vinska letina v Istri), a še posebej v pazinski okolici kaj lepo kaže; da nas Bog obvaruje kake nezgode, zlahtne vinske kapljice bode zopet dosti. Saj je pa tudi skrajna potreba, da se kmet iz dolgov izkoplje, v katere je prav po neumnosti zabredel. A vprašate kako? Potreboval je denarja in še kako hitro so mu ga Talijani posodili, seveda za čisto male obresti: vsaki dan boš plačal od vsakega goldinarja samo en krajcar! — Treba mu je bilo raznovrstnih stvari iz botege — tudi tu se mu je vsestransko postreglo; pisati in brati ni znal, kaj, kako in koliko se mu napisuje, zato se ni brigal — njiva za njivo, vinograd za vinogradom odpal je oderuhom v roke! — Nič bolje ni bilo za kmeta po davkarijah, kjer je pred več leti vsled nemarnosti nekaterih uradnikov večkrat po trikrat moral jeden in isti davek izplačati. To so bila fakta v tužni Istri, ni čudo, da se nabajajo tu nekatere pokrajine, kjer niti jednega kmeta ne dobiš, da bi imel svoje posestvo, temveč so vsi sužnji, koloni talijanske gospode. — Omeniti moram za sedaj le še to, da naj se vinski kupci ne mudijo dosti po mestu in italijanskih gostilnah, ampak naj se obrnejo naravnost do kmets, ako hočejo, da ne bodo zopet od tukajšnih sleparjev opeharjeni.

(Imenovanje.) Pri policijski straži v Trstu so imenovani: Nadzornikom straže I. vrste I. Čadež, nadzornikoma II. vrste A. Tomšič in S. Ivanovič, nadzorniki-namestniki II. vrste I. Rodè, A. Suhadobnik, F. Ficko in Al. Fulizio.

(Žalostne novice iz Trsta.) Skoraj vsak dan se ponavljajo samomori. Pred par dnevi si je narezal vrat čevljar Fran Simončič iz Trsta. Nesrečniku se se je vsled rodbinskih nesreč pamet zmešala. Odnegli so ga v bolnišnico. Rana ni smrtno nevarna in je upati, da bo de okrevat. Simončič se je hotel usmrtiti že meseca aprila, kar se mu pa ni posrečilo.

(Detomor.) Neka dekla je pred par dnevi umorila svojega novorojenčka s tem, da mu je dala piti opojne pijače. Otrok je umrl v tržaški bolnici.

* * *

(Duhovne vaje za lavantinske duhovnike) so se začele v cerkvi sv. Alojzija dne 19. t. m. popoldne ob 5. uri. Vodi jih znani učenjak č. O. I. Rössler, redemptorist in profesor iz Mauterna. Okoli milostl. knezoškofa Mihaela zbralo se je k tem vajam nad 80 duhovnikov. Čast. vodja razpravlja zanimivo o miru. Deus benedicat!

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XXXVI. izkaz.

Zupanstvo v Volčah 165 gld., Ana Kogler v Sp. Mandlingu 1 gld. 14 kr., Bodenheimer v Nisi 10 mark = 5 gld. 96 kr. C. in kr. konzulat na Grškem razne zlate in srebrne novce v vrednosti 34 gld. 84 kr., konzulat v Marselju 94 fr. = 45 gld. 26 kr., L. Achtentetter v Halle 23 mark = 13 gld. 65 kr.; občni rada mesta Přerova 25 gld., mestni urad Grotov na Češkem 28 gld., Linke & Stumpe v Jabloncu 5 gld., bratje Schindler v Kennelbachu pri Bregencu 50 gld., berlinska trgovinska družba 1000 mark = 593 gld., „Jenaer Volksblatt“ v Jeni 7 mark = 4 gld. 15 kr., upravništvo uradnega lista za mesto Döbeln 47.30 mark = 28 gld. 5 kr., Maks Finkbein v Wernigerode 1 marko = 59 kr., Bogdan Krišche v Erlangen 5 mark = 2 gld. 96 kr., Karol Kleinstauben v Luksdenscheidu 20 mark = 11 gld. 88 kr., profesor Henrik Pirker v Ljubljani 5 gld., bratje Thiel v Ruhla 29 gld. 62 kr., skupej 1049 gld. 10 kr., z že izkazano svoto 69.588 gld. 43 kr., skupna svota 70.637 gld. 53 kr.

Društva.

(Kranjske dežele gasilnih društev zaveza.) Vabilo na shod kranjskih gasilnih društev kateri se bode vršil v nedeljo dne 25. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni vspeod: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo o delovanju. 3. Poročilo blagajnično. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Volitev kraja prihodnjemu shodu gasilnih društev. 6. Posebni predlogi, ki se pa po § 21. pravil 14 dni pred shodom gasilnih društev morajo zaveznemu odboru pismeno naznaniti. — V Ljubljani, 7. avgusta 1895. Fr. Doberlet, načelnik. — Ob 7. uri zjutraj imelo bode ljubljansko prostovoljno gasilno društvo veliko vajo.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) došli so tile darovi: G. dr. Janko Babnik, c. kr. sodni pristav v

Ljubljani, 5 gld.; g. Ivan Navratil, ravnatelj pomolnih uradov pri najvišem sodišču na Dunaju, 5 gld.; g. Jakob Pukl, posestnik, c. in kr. nadporočnik na Dunaju 12 gld.; preč. g. Tomaž Čerin, profesor bogoslovja v Gorici 5 gld.; Ribniški dijaki prebitek zabavnega večera dne 4. t. m. 31 gld. — Vsem darovalcem, posebno pa ribniškemu dijaku, ki so se tako vzgledno spomnili svojih trpečih sobratov na Dunaju, izreka društveni odbor presrečno zahvalo.

Narodno gospodarstvo.

Grojdna plesnoba se kaže.

Na Italijanskem, južnem Francoskem in po vseh južnih vinorodnih deželah sploh provzročevala je grojdna plesnoba skozi več let velikansko škodo. Vinsko letino pokončevala je leto za letom, konečno ugonobila je tudi trte. V Siciliji prišli so čisto slučajno na kaj dober pripomoček proti tej bolezni, na žvepljanje trt s fino semljetim žveplom. Z žvepljanjem rešili so si vinarstvo. Isto storili so tudi slovenski vinogradarji na Goriškem, v okolici Trsta in v Vipavi, ko se je ta bolezen tudi tam pogubonosno širiti pričela. Žvepljanje postalo je redno vsakoletno delo vinogradarstva. Po Dolenjskem, Štajerskem, po severnih vinorodnih deželah v obče, prikazovala se je ta bolezen do zdaj le v majhni meri. Grojdna plesnoba ali glivica, oidium tucher, kakor se latinski imenuje, napadala je večinoma le trte brajd ob zidanicah, ob poslopjih. Posebnega škodljivega pomena se jej ni pripisovalo in zato puščalo se jo je tudi v nemar, ne da bi se proti njej kaj posebnega ukrenilo. Toda drugačna postaja stvar, kakor se vidi, v novjšem času.

Ze lansko in predlansko leto, zapazila se je grojdna plesnoba po dolenjskih vinogradih, tudi na ne brajdnih trtah sem ter tje, posebno na zelenikinih. No, v tako veliki meri kakor letos, se pa v prejšnjih desetih letih še ni zapazila. Skoraj na sleherni domači trti — na ameriških ne — se v gotovih legah lahko opazuje. Na posameznih jagodah vidi se namreč nek siv pepel podoben prah. Najdejo se pa tudi grojzdi, kateri so čez in čez, s takim prahom obdani, prevlečeni. In ako se tak grojzd povoha, razodeva nek neprijeten duh spominjajoč na ribji duh. Ta prah je ravno grojdna plesnoba, ali glivica, oidium tucher.

Ako se proti tej bolezni nič ne stori, to je, ako se grojzde nič ne žvepla, kaj se zgodi? Večina jagod ostane v najboljšem slučaju drobna, kaj trda, črna sive barve, skoro brez soka. V slabšem slučaju pa vse take jagode po kakem dežju razpokajo. Sok, kar ga je že v njih, dež izpere ali se pa posuši. Ob trgatvi je tako grojzde suho, obstoječe le iz hlazin, lupin in pelkov.

Glivica, plesnoba naseli se pa tudi na pogonkih in čez zimo ostane na mladikah v podobi rujava-črnih marog. Sledečo spomlad se prične glivica na mladikah z nova razvijati in iz njih razprše se njeni trosi — seme — na zarod, na pogonke in liste. Bolezen prikaže se, posebno ako jej je vreme ugodno, to je, ako se menjuje pogostoma vročina z dežjem, v še veliko večjem obsegu. Trgatev izostane lahko pri obilem grozdju že skoraj popolnoma, trte zastanejo v rašči kar očitno. In da se stvar tako par let zaporedoma ponovi, svet križ božji čez trgatev, isto tako pa tudi čez trte, ker one pričnejo vsahnjevati. Prav mogoče je, da se vse to v naših dolenjskih vinogradih, kar jih imamo še starih, od trtne uši še neuničenih, obistini. Nič manj mogoče pa je, da se to i po naših novih, z ameriški trtami zasajenih ter že cepljenih vinogradih obistini. Jedno kakor drugo, osobito pa poslednje, bilo bi pač jako obžalovati in zato, Dolenjci, lotite se koj grojzde domačih trt žvepljati.

Kakor hitro zapazite na kakem grozdju le pičico plesnobe, požveplajte ga koj. Za letos obvarovali si bodete z prilično kaj majhnim trudom in potroškom velik del trgatve, za bodočnost pa trte. Istina je sicer, da je zdajšnje žvepljanje že jako zakasнено, pa vendar še vedno toliko hasljivo, da se čez in čez izplača. Drugo leto paziti bode treba jako dobro koj po odevetenju zaroda na plesnobo. In kakor hitro se ji bode najmanjši sled zapazil — to že celó v cepljenih vinogradih — žvepljati bode treba nemudoma. Žvepljanje ponoviti bode treba dva- do trikrat.

„Dol. Nov.“

Telegrami.

Dunaj, 20. avgusta. „Wiener Zeitung“ poroča, da je imenovan baron Robert Hein, brat kranjskega deželnega predsednika, prvim svetnikom pri ces. namestništvu v Brnu.

Dunaj, 20. avgusta. Presvetli cesar je dovolil poštnemu ravnatelju in načelniku poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu, Karolu Pokornju, da sme vsprejeti in nositi črnogorski Danilov red tretjega razreda.

Dunaj, 20. avgusta. Član gospodske zbornice svetnik Beck, ravnatelj „Wiener Zeitung“ in bivši ravnatelj dvorne in državne tiskarne je včeraj blizu Celja umrl.

Praga, 20. avgusta. Danes je bila protina obravnava proti 22letnemu rudokopu Antonu Hofmannu iz Příbrama, ki je ustrelil 11. junija rudniškega nadzornika. Obsojen je soglasno na vislice.

Fulda, 20. avgusta. Škofovska konferenca se je danes otvorila s službo božjo v cerkvi sv. Bonifacija. Navzoči so bili: kardinala dr. Kopp in Krementz, nadškof gnesen-pozanjski in škofje iz Trevira, Ermelanda, Mogancije, Limburga, Minstra, Paderborna, Fulde in vojaški škof.

New-York, 20. avgusta. V Branddocku se je razpočil v neki livnici plavež. 9 delavcev je ubitih in 16 težko ranjenih. Ponesrečeni so večinoma Mažari.

Ponarejena črna svila.

Sežgi vzorček svile, katero nameravaš kupiti, in spoznal bodeš takoj ali je svila pristna ali ponarejena: Pristna, čista barvena svila kmalu ugasne, se skodriči ter ostane le malo svetlorjavega pepela. — Ponarejena svila (katera se rada lomi in dobi mastne lise) gori počasi dalje (osobito tli takozvana „strelna nit“, ako je v njej prav mnogo barvene snovi) ter ostane pepel temnorjave barve. Pepel se ne skodriči, marveč upogne. Pepel pristne svile se spremeni v prah, ako se stisne, isti ponarejene svile pa ne. — **Tovarne za svilo G. HENNEBERG-a** (c. in kr. dvornega založnika) v **Curihu** razpošiljajo rade vzorec svojega pristno svilnatga blaga vsakomur ter pošiljajo kolikor treba za posamne obleke ali cele kose poštnine in carine prosto na dom. 47 6-4 5

Umrli so:

20. avgusta. Amalija Beyschlag, tovarniškega vodje žena, 65 let, Resljeva cesta 24, marasmus. — Janez Pogačar, posestnik, 63 let, je v Ljubljani utonil.

V bolnišnici:

19. avgusta. Ana Lazar, kuharica, 41 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
20	9. zvečer	741.0	16.1	sl. jvzh.	jasno	0.0
21	7. jutraj	741.9	11.3	sl. svzh.	megla	
	2. popol.	741.1	24.2	m. vzh.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 16.7°, za 1.7° pod normalom.

Največja izbira

najboljše kakovosti

srajc za gospode, ovratnikov,

manšet.

Najnovejša raznobarvna kravata, srajc za hribolazce, prof. Jäger-perilo, obujki (Socken), mrežasti telovniki, žepne rute, najraznovrstnejše rokavice itd. 412 9-8 b

po najnižjih cenah

v trgovini z lišpom, modnim blagom in drobnino

K. Recknagel

v Ljubljani, Mestni trg št. 24, nasproti rotovžu.

Koverta s firmo vizitnice in trgovske račune priporoča

Katol. tiskarna v Ljubljani.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre.

„Sičara“.

(491 24-4)

Št. 25.487.

Razglas.

493 3-3

Podpisani magistrat prodá na lici mesta **okna, vetrnice in vrata**

podrtih Stubenbergovih hiš št. 11 in 13 v Gradišču.

Magistrat dež. stol. mesta Ljubljane, 13. dan avgusta 1895.

Št. 13.619 de 1895.

(495 3-3)

Razglasilo.

C. kr. finančno ravnateljstvo za Kranjsko daje s tem na splošno znanje, da se bode

pehotna vojašnica v Rudolfovem

s pritliklino vred prodala potom javne dražbe.

Dotična obravnava, katere se lahko udeleži z ustnimi ponudbami ali pismenimi oferti, se bode vršila **dne 21. septembra 1895. l. ob 10. uri dopoldne pri c. kr. glavnem davčnem uradu v Rudolfovem.**

Izključna cena iznaša 25.100 gld. — Vse drugo je razvidno iz natančnejšega razglasila, ki je objavljeno v uradnem listu Ljubljanskega časopisa št. 186 z dne 16. avgusta 1895.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani, dne 12. avg. 1895.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilo, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 28

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gld.

20 2

Glavni dobitek

Zadnji mesec.

30.000 goldinarjev vrednosti.

Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Uradne
in trgovske
KOVERTE**
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnjar in zaloga usnja
v Ljubljani
Strelške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Valentin Accetto
— zidarSKI mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Janez Dogan
mizarSKI obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvršno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Matija Horvat
čevljarSKI mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinjših oblik.

Valentin Šubie
podobar in pozlatař v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavlja joč kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Solkanska cesta 9, Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
kig. po gld. 2-45. Sveče slabejših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zviti,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Št. 7793.

Razpis službe.

497 3-2

Pri deželnem mostu v Krškem oddá se s 15. septembrom t. l.

služba mostninarja

v provizorični lastnosti proti mesečni plači tridesetih goldinarjev
in pravici do uporabe jedne sobe kot pristo stanovanje.

Prositelji za to mesto morajo biti v položaju, da položé sto (100) gol-
dinarjev varščine ter imajo dotično s kolekom 50 kr. kolekovano prošnjo, ob-
loženo s šolskimi spričevali in dokazili o starosti, stanu, znanji slovenskega in
nemškega jezika ter dosedanjem službovanji najdalje

do 5. septembra t. l.

podpisanemu deželnemu odboru doposlati.

Od dež. odbora kranjskega.

Ljubljana, dné 18. avgusta 1895.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne
gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj
olajšajo bolečine. 588 50-41

Stekleničica 20 kr.

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo pri-
znano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za
vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki,
istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi
krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošiljem paramente in blago na izbero,
ali pa grem osebno k preč. in cenj. gospodom, da se
dogovorimo ustmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljše blago, prosim častite
gg. naročnike, da blagovolé vpoštevati mojo mnogo-
letno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost
pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo
natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zane-
sljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustano-
vljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz
najslavitejših lijonske. Ker izdelujem predmete sama,
torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer
ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo di-
rektno iz tovarne, o čemur so se že mnogi na Dunaju
kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah
osebno uverili.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika,
v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno
l. 1870

Preselitev.

Zaloga šolskih knjig, molitve-
nikov, podob, pisalnega orodja itd.
in knjigoveznica

Henrik Ničman

Stari trg šte. 5,

oboje lastnina „Katol. tiskovnega društva v
Ljubljani“, je sedaj v lastni hiši,

Vodnikove ulice šte. 2,

kjer se nahaja tudi „Katol. Tiskarna“.

Dunajska borza.

Dné 21. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 20 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 10 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 " 35 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " — "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 " 90 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1061 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	399 " 75 "
London vista	121 " 05 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 20 1/2 "
20 mark	11 " 83 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 61 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 65 "
C. kr. cekini	5 " 71 "

Dné 20. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 25 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 80 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	145 " 75 "
Dunavske vravnave srečke 5%	130 " 25 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 25 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
Prioritetne obveznice državne železnice	225 " — "
" južne železnice 3%	171 " 70 "
" južne železnice 5%	131 " 75 "
" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " — "
Waldsteinske srečke, 20 gld.	53 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169 " — "
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3496 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	549 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 " — "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	94 " 90 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " 50 "
Papirnih rubljev 100	129 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgrube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjša dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.